

Total No. of Printed Pages—7

6 SEM TDC PSC G 1

2018

(May)

POLITICAL SCIENCE

(- General)

Course : 601

(**Human Rights**)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32/24

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

1. শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা : 1×8=8

Choose the correct answer :

(a) *Social Contract* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ৰচক হ'ব /
ল'ক / কছো / বাউলচ্ ।

The author of the book, *Social Contract*
was Hobbes / Locke / Rousseau /
Rawls.

- (b) ১৯৪৪ / ১৯৪৫ / ১৯৪৬ / ১৯৪৭ চনত বাষ্ট্ৰসংঘ গঠন হৈছিল।

The United Nations was formed in the year 1944 / 1945 / 1946 / 1947.

- (c) মানৱ অধিকাৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰখন বাষ্ট্ৰসংঘই ১৯৪৮ চনৰ ১০ / ১১ / ১২ / ১৩ ডিচেম্বৰত গ্ৰহণ কৰিছিল।

The United Nations adopted the Universal Declaration of Human Rights on 10 / 11 / 12 / 13 December, 1948.

- (d) 'জীয়াই থকাৰ অধিকাৰ' প্ৰথম / দ্বিতীয় / তৃতীয় প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰৰ অন্তৰ্ভুক্ত।

'Right to Life' belongs to the First / Second / Third Generation of Human Rights.

- (e) ১৯৯০ / ১৯৯১ / ১৯৯২ / ১৯৯৩ চনত ভাৰতত ৰাষ্ট্ৰীয় মানৱ অধিকাৰ আয়োগ গঠন কৰা হৈছিল।

The National Human Rights Commission in India was formed in the year 1990 / 1991 / 1992 / 1993.

- (f) ১৯৭৭ / ১৯৭৮ / ১৯৭৯ / ১৯৮০ বছৰটো
ৰাষ্ট্ৰসংঘই 'আন্তৰ্জাতিক শিশু বৰ্ষ' হিচাপে ঘোষণা
কৰিছিল।

The United Nations declared the year
1977 / 1978 / 1979 / 1980 as the
'International Year of the Child'.

- (g) *Arthashastra* নামৰ গ্ৰন্থখনৰ ৰচক চাণক্য / মনু /
কালিদাস / ব্যাস।

The author of the book, *Arthashastra*
was Chanakya / Manu / Kalidasa /
Vyasa.

- (h) মহিলাৰ চতুৰ্থ বিশ্ব সন্মিলনখন নতুন দিল্লী / বেইজিং /
বেংকক / পেৰিছত অনুষ্ঠিত হৈছিল।

The Fourth World Conference of Woman
was held in New Delhi / Beijing /
Bangkok / Paris.

2. তলত দিয়াবোৰৰ ওপৰত চমু টোকা লিখা (প্ৰতিটো 150 শব্দৰ
ভিতৰত) : 4×4=16

Write short notes on the following (**within
150 words** each) :

- (a) দ্বিতীয় প্ৰজন্মৰ মানৱ অধিকাৰৰ বৈশিষ্ট্য
Characteristic features of the Second
Generation Human Rights

- (b) মানৰ অধিকাৰৰ মাত্ৰীয় দৃষ্টিভংগীৰ সমালোচনাত্মক আলোচনা

Critical analysis of the Marxist approach to Human Rights

- (c) মানৰ অধিকাৰৰ সাৰ্বজনীন ঘোষণাপত্ৰৰ তাৎপৰ্য

Significance of the Universal Declaration of Human Rights

- (d) ভাৰতৰ ৰাষ্ট্ৰীয় মানৰ অধিকাৰ আয়োগৰ গঠন

Composition of National Human Rights Commission of India

3. মানৰ অধিকাৰ মানে কি বুজা ? মানৰ অধিকাৰৰ ধাৰণাৰ বিকাশ সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা। 4+8=12

What do you mean by Human Rights? Briefly discuss the development of the concept of Human Rights.

অথবা / Or

- মানৰ অধিকাৰৰ ধাৰণাৰ বিকাশত হ'ব্চ, ল'ক আৰু ৰুছোৰ অৱদান আলোচনা কৰা। 4+4+4=12

Discuss the contribution of Hobbes, Locke and Rousseau to the development of the concept of Human Rights.

4. মানৱ অধিকাৰ অধ্যয়নৰ সাৰ্বজনীন দৃষ্টিভংগী সম্পৰ্কে ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা। 11

Explain the Universalistic Approach to the study of Human Rights.

অথবা / Or

- মানৱ অধিকাৰ সম্পৰ্কে গান্ধীজীৰ দৃষ্টিভংগী চমুকৈ আলোচনা কৰা। 11

Briefly discuss Gandhi's view on Human Rights.

5. মানৱ অধিকাৰৰ সংৰক্ষণ আৰু উত্তৰণৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘৰ চনদত সন্নিবিষ্ট দফাসমূহ বিশ্লেষণ কৰা। 11

Analyze the provisions incorporated in the UN Charter for protection and promotion of Human Rights.

অথবা / Or

- ১৯৬৬ চনৰ নাগৰিক আৰু ৰাজনৈতিক অধিকাৰৰ আন্তঃৰাষ্ট্ৰীয় চুক্তিপত্ৰত অন্তৰ্ভুক্ত অধিকাৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the rights enumerated in the International Covenant on Civil and Political Rights, 1966.

6. ভাৰতত ৰাজ্যিক মানৱ অধিকাৰ আয়োগৰ গঠন, ক্ষমতা আৰু কাৰ্যাৱলী ব্যাখ্যা কৰা। 4+7=11

Explain the composition, powers and functions of the State Human Rights Commission in India.

অথবা / Or

- মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ গুৰুত্ব কি? মানৱ অধিকাৰ শিক্ষাৰ বিকাশৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘই গ্ৰহণ কৰা ভূমিকা সম্পৰ্কে চমুকৈ আলোচনা কৰা। 4+7=11

What is the importance of Human Rights Education? Briefly discuss the role played by the United Nations for the development of Human Rights Education.

7. শিশুৰ অধিকাৰসমূহৰ সুৰক্ষাৰ বাবে ভাৰতীয় সংবিধানত সন্নিৱিষ্ট ব্যৱহাৰলী সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা। 11

Discuss the provisions incorporated in the Indian Constitution for the protection of children's rights.

(7)

অথবা / Or

‘বিলঞ্জীয়া জনসাধাৰণ’ৰ সংজ্ঞা দিয়া। বিলঞ্জীয়া জনসাধাৰণৰ
অধিকাৰ সুৰক্ষাৰ বাবে ৰাষ্ট্ৰসংঘই গ্ৰহণ কৰা পদক্ষেপসমূহ চমুকৈ
আলোচনা কৰা।

4+7=11

Define ‘Indigenous People’. Briefly discuss
the steps taken by the United Nations for the
protection of the rights of the Indigenous
People.

***